

Παναγιώτης Μαυροειδής

Η πολιτική παρουσία του Γιάννη Βαρουφάκη, παρουσιάζει ένα ξεχωριστό ενδιαφέρον τόσο αυτοτελώς, όσο και διότι συσχετίζεται και ακτινογραφεί εξαιρετικά ολόκληρη την πολιτική πορεία του ΣΥΡΙΖΑ. Ο πρώην Υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ δεν ήταν ποτέ ένα τυχαίο πρόσωπο, αλλά αυτός που σε σημαντικό βαθμό διαμόρφωσε την (πραγματική) πολιτική της «κυβερνώσας» αριστεράς και ανέλαβε το κύριο βάρος της στο πρώτο εξάμηνο του 2015, όπου κρίθηκαν πολλά. Πολλά σημεία αυτού του κειμένου βασίζονται στα όσα εξιστορεί ο Βαρουφάκης στο βιβλίο του «Ανίκητοι ηττημένοι» (εκδόσεις Πατάκη, 2016).

Ζήτημα πρώτο: Ποια στάση απέναντι σε Ευρωζώνη και ΕΕ;

Σύμφωνα με τον **Βαρουφάκη**, κατά τη **μνημονιακή περίοδο**,

«η Ελλάδα, από τη στιγμή που το κράτος πτώχευσε το 2010, ήταν αντιμέτωπη με τρεις πιθανές καταστάσεις: Πρώτον, τη **χρεοδουλοπαροικία** (...) υπό τον ζυγό μη βιώσιμων δανείων, μόνιμης λιτότητας και δίνης ύφεσης-χρέους. Δεύτερον, ένα **Grexit**, που θα ερχόταν είτε εξ ατυχήματος (...). Τρίτον, μια **βιώσιμη συμφωνία**, βασισμένη στην αναδιάρθρωση του χρέους, εντός του ευρώ (σελ. 14)

Για τον Βαρουφάκη, η δεύτερη λύση όχι μόνο απορριπτόταν αλλά την είχε χαρακτηρίσει καταστροφική και «**επιστροφή στη νεολιθική εποχή**». Είχε όμως την εξής ευφάνταστη και παιχνιδιάρικη ιδέα: «Ενώ θεωρούμε αυτή τη λύση καταστροφή, λέμε στους δανειστές ότι καθόλου δε μας φοβίζει και τουλάχιστον δε μας φοβίζει περισσότερο από ό,τι η πρώτη, της δουλοπαροικίας». Και έτσι, με αυτή τη **μπλόφα** θα συνέβαιναν δύο μαγικά πράγματα: **Αφενός**, οι δανειστές θα μπερδεύονταν και θα υποχωρούσαν και **αφετέρου**, ο

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

**ΑΝΙΚΗΤΟΙ
ΗΤΤΗΜΕΝΟΙ**

Για μια ελληνική άνοιξη

λαός, ενώ θα του είχε εξηγηθεί ότι πιθανή ρήξη με την ΕΕ θα ήταν απόλυτη καταστροφή, θα την επέλεγε με χαρά.

Ο Βαρουφάκης πρότεινε προφανώς την τρίτη λύση (συχνά την ονόμαζε και «**μεσαία**»), δηλαδή τη βιώσιμη συμφωνία για το χρέος και τα μνημόνια εντός ΕΕ, τετραγωνίζοντας τον κύκλο.

Η **θέση της ηγεσίας του τότε ΣΥΡΙΖΑ** ήταν ταυτόσημη (λύση εντός ΕΕ). Όμως υπήρχε και μια ορισμένη «ομηρία» από αυθόρμητα αντι-ΕΕ αισθήματα και μεσοβέζικα έστω συνθήματα. Συνεπώς ήταν απαραίτητη κάποια **γέφυρα** από το “καμμιά θυσία για το ευρώ” στο αντίθετό του που ήταν «**με κάθε θυσία στο ευρώ**». Εδώ ο Βαρουφάκης ήταν αναντικατάστατος και αυτό θα εξεταστεί και στη συνέχεια του κειμένου αυτού.

Σήμερα, ο Βαρουφάκης είναι στην ίδια πολιτική θέση. Διαβάζουμε στην [πολιτική διακήρυξη του συνδυασμού «ΜΕΡΑ25-πρώτη φορά ρήξη»](#) σε σχέση με το θέμα της Ευρωζώνης:

«Η εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής θα αντιμετωπίσει τεράστια εμπόδια από τους διεθνείς και εγχώριους μηχανισμούς που θα επιδιώξουν να την ακυρώσουν, χρησιμοποιώντας κάθε μέσο. Για την υπεράσπισή της, είναι απαραίτητη η **προετοιμασία για το ενδεχόμενο της εξόδου** από την Ευρωζώνη και της ρήξης με την νεοφιλελεύθερη, αντιδημοκρατική ΕΕ και τις πολιτικές της».

Ακόμη και στο κείμενο λοιπόν συμφωνίας του Μερα25 με τη ΛΑΕ που είναι έτσι και αλλιώς προσεκτικά διατυπωμένο με αριστερούτσικες λεκτικές πιρουέτες, **δεν τίθεται θέμα θετικού στόχου, δεν επιδιώκεται ρήξη και έξοδος από Ευρωζώνη και ΕΕ**, αλλά γίνεται προειδοποίηση για το «ενδεχόμενο της εξόδου». Αυτής που θα μας πάει στη νεολιθική εποχή πάντα;

Ο ΣΥΡΙΖΑ σήμερα τι λέει; Μα τίποτα απολύτως, καθώς έχει καταφέρει «να πάρει τη στροφή», να διαβεί την περιβόητη γέφυρα. Διαβάζουμε στην [απόφαση του συνεδρίου του:](#)

«Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ συνιστά καταστατικά δύναμη αριστερού ευρωπαϊσμού».

Και αλλού:

«Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ διεκδικεί να εμβασθύνει η ΕΕ τις διαδικασίες ενοποίησης της (...)».

Οι λέξεις «**Ευρωζώνη**» και «**ΕΕ**» δεν υπάρχουν πουθενά. Μόνο η «**Ευρώπη**». Τελεία και παύλα...

Ζήτημα δεύτερο: Ναι ή όχι στη διαγραφή του δημόσιου χρέους;

Την περίοδο 2010-2015 ο **ΣΥΡΙΖΑ** διατύπωνε θέσεις που μιλούσαν για κάποια «διαγραφή του δημόσιου χρέους». Φρόντιζε βέβαια να την σχετικοποιεί, διευκρινίζοντας ότι αυτό θα γίνει μετά από «διαπραγμάτευση», θα αφορά ενδεχομένως μόνο το «επονείδιστο» χρέος που θα προκύψει μετά από «λογιστικό έλεγχο» και άλλα σχετικά.

Ο **Βαρουφάκης** τότε ήταν σαφώς στην πιο δεξιά εκδοχή του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς μιλούσε για **αναδιάρθρωση του χρέους εντός της Ευρωζώνης** και συνεπώς η όποια «διαγραφή» θα ήταν μέρος αυτής της αναδιάρθρωσης.

Σήμερα, ο ΣΥΡΙΖΑ στο πρόγραμμά του σε σχέση με το δημόσιο χρέος (που πλέον έχει φτάσει στα 400 δισ.), αναφέρει:

«Προς την κατεύθυνση της ρύθμισης του διογκούμενου δημόσιου χρέους και για την κατά το δυνατόν περιστολή του ρόλου των αγορών, ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, διεκδικεί την αμοιβαιοποίηση μέρους, τουλάχιστον, του δημόσιου χρέους».

Δηλαδή ό,τι έλεγε ο Βαρουφάκης το 2010, αλλά με απάλειψη κάθε εκδοχής διαγραφής, έστω λεκτικής.

Η θέση του ΜέΡΑ25 σήμερα είναι:

«Απαλλαγή από το βραχνά του δημοσίου χρέους μέσω διαδικασιών

αναδιάρθρωσης και βαθιάς διαγραφής του».

Στην ουσία ίδια με την παλιότερη: Η όποια διαγραφή θα είναι στο πλαίσιο συμφωνημένης «αναδιάρθρωσης», θα είναι «βαθιά» (όχι καθολική) και φυσικά εντός Ευρωζώνης.

Ζήτημα τρίτο: Τι θα γίνει με τις τράπεζες;

Την περίοδο του 2010-2015 ο ΣΥΡΙΖΑ μιλούσε για εθνικοποίηση, ενός μέρους τουλάχιστον των τραπεζών.

Έχει περισσότερο ενδιαφέρον πώς το έβλεπε ο Βαρουφάκης. Πρότεινε «εξευρωπαϊσμό» των ελληνικών τραπεζών και δήλωνε ότι αυτό:

«αποτελούσε κήρυξη πολέμου απέναντι στους Έλληνες τραπεζίτες, καθώς ο έλεγχος των τραπεζών θα μεταβιβαζόταν στους ευρωπαϊκούς θεσμούς» (σελ. 124)

Εξιστορεί ερώτημα από τον Τσίπρα:

«Με συμβουλεύεις να επιδιώξω να δοθούν οι ελληνικές τράπεζες σε ξένους; Πώς θα πείσω την Κεντρική Επιτροπή για κάτι τέτοιο;»

«Ναι, ακριβώς αυτό πρέπει να κάνεις». (σελ. 124)

Και συνεχίζει την αφήγησή του:

«Για να τον βοηθήσω, του πρότεινα να το θέσει ως εξής στους συντρόφους του στο κόμμα: Ως γνήσιοι διεθνιστές, ως προοδευτικοί Ευρωπαίοι, θα παίρναμε τις χρεοκοπημένες τράπεζες από ΤΟΥΣ αποτυχημένους και διαπλεκόμενους Έλληνες τραπεζίτες και θα τις παραδίδαμε στους απλούς ανθρώπους της Ευρώπης (...) Άρεσε στον Αλέξη, αυτή η διεθνιστική, προοδευτική όψη της πρότασης». (σελ. 124)

Ο ορισμός της πολιτικής εξαπάτησης δηλαδή. Τα γράφει αυτά στο βιβλίο του, θεωρώντας φυσικά (και ο συνομιλητής του Τσίπρας) όλους τους τότε οπαδούς του ΣΥΡΙΖΑ απολύτως χαζούς που με ένα «διεθνιστικό» περιτύλιγμα θα κατάπιναν οτιδήποτε.

Όμως η θέση του Βαρουφάκη είχε ουσία, καθώς κατέληγε στο «ψητό»:

«Εν τω μεταξύ, θα δημιουργούσαμε εκ του μηδενός μια νέα, δημόσια αναπτυξιακή τράπεζα, στην οποία θα τοποθετούσαμε τα εναπομείναντα περιουσιακά στοιχεία της Ελλάδας. Με εγγύηση αυτά, θα προσελκύαμε επενδυτικά κεφάλαια για αναπτυξιακούς σκοπούς σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και άλλες ανάλογες αναπτυξιακές τράπεζες». (σελ. 124)

Σήμερα, ο Βαρουφάκης λέει ουσιαστικά τα ίδια και κάπως χειρότερα από τη στιγμή που όχι μόνο δε ζητάει κατάργηση του ΤΑΙΠΕΔ αλλά προτείνει:

«Ίδρυση δημόσιας Αναπτυξιακής και Αγροτικής Τράπεζας στην οποία εντάσσονται το Υπερταμείο, το ΤΑΙΠΕΔ και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Οι εθνικοποιημένες πλέον τράπεζες θα τελούν υπό κοινωνικό έλεγχο».

Αυτό διατυπώνεται στο κοινό κείμενο με την ΛΑΕ, αν και ο ίδιος ο Βαρουφάκης δηλώνει διαρκώς ότι θα καταργήσει τις τράπεζες και «όλοι οι πολίτες θα έχουν λογαριασμό στην κεντρική τράπεζα», πρακτικά την ΕΚΤ την οποία ως φαίνεται τη θεωρεί αθώα περισσότερά σε αντίθεση με τους «Έλληνες τραπεζίτες» που είναι μοχθηροί όπως ήταν και οι ανθρακωρύχοι στην Αγγλία ([δείτε εδώ](#)).

Ο ΣΥΡΙΖΑ τα έχει «λυμένα» πλέον τα θέματα των τραπεζών. Φυσικά δεν υπάρχει καμία αναφορά για ιδιωτικοποιήσεις. Είναι υπέρ των τραπεζικών κερδών, αρκεί να μην είναι υπερκέρδη. Χαρακτηριστικός ο διάλογος δημοσιογράφου και Α. Τσίπρα στη γνωστή συνέντευξή του στο ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ:

«Δημοσιογράφος: Οι μέτοχοι των τραπεζών βάζουν τα λεφτά τους για να κερδίσουν.

Τσίπρας: Ναι, το καταλαβαίνω, αλλά να κρατηθούν. Θα έχουμε μεγάλη κερδοφορία στις τράπεζες τα επόμενα χρόνια γιατί το σχέδιό μας είναι η οικονομία να πάει καλά, να έχουμε ανάπτυξη, αλλά βιώσιμη ανάπτυξη»

Είναι απορίας άξιο ποιος τραπεζίτης ή καπιταλιστής θα χρησιμοποιήσει «**κερδόμετρο**» και για ποιο λόγο...

Ζήτημα τέταρτο: Ναι ή όχι στις ιδιωτικοποιήσεις;

Την περίοδο της αντιμνημονιακής έξαρσης ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν κατά των ιδιωτικοποιήσεων. Την περίοδο της «διαπραγμάτευσης και της διακυβέρνησης από αυτόν άρχισε να τα γυρίζει: «**Θα μπορούσαμε να δεχτούμε ιδιωτικοποιήσεις, αλλά όχι εκποιήσεις**». Είχε προηγηθεί η «θεωρητική» προετοιμασία από τον Βαρουφάκη. Ας τον παρακολουθήσουμε μέσα από το βιβλίο του:

«Ως προς τις ιδιωτικοποιήσεις τους ανέπτυξα (σ.σ. στους δανειστές) την απάντηση που δίνω όταν δημοσιογράφοι με ρωτούν ποια είναι η θέση μου ως προς αυτές: “Εξαρτάται από την ιδιωτικοποίηση, τους όρους και τη συνεισφορά της στην ανάκαμψη. Απορρίπτω τη δογματική απάντηση, υπέρ ή κατά των ιδιωτικοποιήσεων, και μελετώ τους όρους και τις προοπτικές» (σελ. 174).

Σε άλλο σημείο, αναφέρεται σε συζήτηση με τον Τόμσεν (ΔΝΤ):

«Πρόσθεσα ότι δεν πρέπει να μας παρεξηγεί στα θέματα των ιδιωτικοποιήσεων. Αν μια ιδιωτικοποίηση ωφελούσε την κοινωνική μας οικονομία, εφόσον οι νέοι ιδιοκτήτες δεσμεύονταν για υψηλά επίπεδα άμεσων επενδύσεων και για την απαραίτητη προστασία των εργαζομένων και του περιβάλλοντος, ήμασταν ανοικτοί στην προοπτική». (σελ. 307)

Η τοποθέτηση Βαρουφάκη γινόταν περισσότερο ενδιαφέρουσα όταν γινόταν συγκεκριμένη:

«Στην ερώτηση αν ήμουν υπέρ ή κατά της ιδιωτικοποίησης, η απάντησή μου ήταν σταθερά “εξαρτάται από το περιουσιακό στοιχείο». Πρόκειται για λιμάνι, ένα **σιδηροδρομικό δίκτυο** (η υπογράμμιση δική μου), μια παραλία, μια εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας; Παραλίες δε θα πουλούσα ποτέ, όπως δε θα πουλούσα τον Παρθενώνα (...)

Αλλά όταν πρόκειται για λιμάνια και αεροδρόμια, η απάντηση (ναι ή όχι) πρέπει να βασίζεται σε τέσσερα κριτήρια:

(α) Στο μέγεθος της επένδυσης που είναι διατεθειμένος ο αγοραστής να κάνει,

(β) Στη δέσμευση του αγοραστή να σεβαστεί τα δικαιώματα των εργαζομένων για συνδικαλιστική εκπροσώπηση και για αξιοπρεπή αμοιβή και συνθήκες εργασίας.

(γ) Στην τήρηση των περιβαλλοντικών κανονισμών.

Και **(δ)** στον βαθμό που ο αγοραστής θα υποχρεωθεί να αφήσει ζωτικό χώρο προς όφελος των μικρών και μεσαίων τοπικών επιχειρήσεων. **Εάν πληρούνταν αυτά τα τέσσερα κριτήρια, θα ήμουν ευτυχής όχι μόνο να συμφωνήσω με την ιδιωτικοποίηση, αλλά και να την προωθήσω ενεργά».**

Εδώ ο Βαρουφάκης επιχειρηματολογεί ρητά υπέρ του υποτιθέμενου αμοιβαίου οφέλους δημόσιου και ιδιωτών από τις ιδιωτικοποιήσεις. Το ίδιο ακριβώς υποστήριξε και σε [πρόσφατη συνέντευξη στην ET1](#) (ειδικά στο 17ο λεπτό) μιλώντας για τα ΣΔΙΤ.

Ο Βαρουφάκης θεωρήθηκε έτσι ο πλέον κατάλληλος από τους Υπουργούς του ΣΥΡΙΖΑ, να διασκεδάσει τις ανησυχίες των επενδυτών σε σχέση με τις ιδιωτικοποιήσεις.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό το πώς περιγράφει ο ίδιος την περίπτωση της **COSCO**.

Αφού περιγράφει (σελ. 514) σχολαστικά πόσο πειστικός ήταν προς τον Κινέζο Πρέσβη που του παρέθεσε γεύμα στο να τον καθησυχάσει ότι δεν κινδυνεύει η επένδυση της COSCO στο λιμάνι του Πειραιά, συνεχίζει με την αντίδραση του Πρέσβη:

«'Όμως, ποιο το νόημα τού να εξασφαλίσετε το λιμάνι του Πειραιά, αν ο **σιδηρόδρομος** που θα μεταφέρει τα κοντέινέρ σας στην Κεντρική Ευρώπη είναι απαρχαιωμένος, αργός και μη ασφαλής;» **Πρότεινα λοιπόν μια αντίστοιχη επένδυση και στους ελληνικούς σιδηροδρόμους και του είπα:** "Στην Ελλάδα διαθέτουμε ιδιαίτερα αξιόλογο ανθρώπινο κεφάλαιο, επιστήμονες και εν γένει εργαζόμενους με υψηλή τεχνική κατάρτιση, **με τους μισθούς να έχουν μειωθεί κατά 40%**. Γιατί να μην προσελκύσουμε κινέζικες εταιρείες ώστε να δημιουργηθούν παραγωγικές μονάδες σε τεχνολογικό πάρκο, ίσως με **ειδικό φορολογικό καθεστώς**, σε μια περιοχή κοντά στον Πειραιά, π.χ. στο Θριάσιο Πεδίο;" Ενθουσιασμένος με αυτά που άκουγε, ο Κινέζος πρέσβης άλλαξε εντελώς διάθεση».

Πώς να μην αλλάξει!

Όμως οι Κινέζοι είναι πρακτικοί άνθρωποι και δεν τους αρκούν τα λόγια.

Έχει σημασία λοιπόν η συνέχεια:

«Το Πεκίνο θα εκτιμούσε μια δημόσια ένδειξη της δέσμευσης στη νέα μας σχέση: μια χειρονομία που θα δείξει και στους δύσπιστους ότι η κατάσταση έχει αλλάξει».

«Πώς θα σας φαινόταν να επισκεφθούμε μαζί τις εγκαταστάσεις της Cosco στον Πειραιά μία από τις επόμενες μέρες; θα βοηθούσε;» ρώτησα.

«Στ' αλήθεια θα το κάνετε αυτό, Υπουργέ;» ρώτησε με χαμόγελο μικρού παιδιού που του έταξαν ένα θαυμάσιο δώρο.

«Φυσικά. Όταν λέω κάτι, το εννοώ», τον διαβεβαίωσα.

«Γίνεται να φέρουμε κι ένα κινεζικό τηλεοπτικό συνεργείο για να καλύψει την επίσκεψη;» ρώτησε με επιφύλαξη.

«Επιβάλλεται».

Έτσι λοιπόν ο Βαρουφάκης με προσωπική μαεστρία είχε «τυλίξει» υποψήφιους επενδυτές, άσχετα αν τελικά χέρι σε κομμάτι των σιδηροδρόμων έβαλαν οι Ιταλοί και όχι οι Κινέζοι. Επί ΣΥΡΙΖΑ πάντα.

Σήμερα, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει εμπεδώσει όσα τότε μόνο ο Βαρουφάκης τολμούσε να λέει για τις ιδιωτικοποιήσεις, έχει «πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης» με τρένα, ΔΕΗ, Χρηματιστήριο Ενέργειας και άλλα και έτσι δε χρειάζεται πλέον τις συμβουλές κανενός.

ΣΥΡΙΖΑ, Βαρουφάκης και τα ΔΥΟ προγράμματα

Η γενική διαπραγματευτική τακτική που είχε επεξεργαστεί ο Βαρουφάκης στον κεντρικό ρόλο που του είχε ανατεθεί από τον Αλέξη Τσίπρα αμέσως μετά τη νίκη του ΣΥΡΙΖΑ, ήταν να προτείνει στην τρόικα την περίφημη «γέφυρα».

Να πώς περιγράφει την προσπάθειά του ο πρώην Υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ μέσω συζήτησης με τον Ντάισελμπλουμ:

«Η νέα μας κυβέρνηση, του είπα, αναγνωρίζει ότι έχει κληρονομήσει από τις προηγούμενες κυβερνήσεις ορισμένες δεσμεύσεις έναντι του Eurogroup. Όμως, από την άλλη, πιστεύουμε ότι οι εταίροι της θα αναγνωρίσουν το γεγονός ότι εκλεγθήκαμε λίγες μέρες πριν με τη λαϊκή εντολή να επαναδιαπραγματευτούμε βασικά σημεία του προγράμματος. «Όπερ μεθερμηνευόμενον», συμπέρανα, «κοινός μας στόχος, Γερούν, δικός μου και δικός σου, πρέπει να είναι η **εξεύρεση κοινού τόπου μεταξύ του υφιστάμενου προγράμματος και των προτεραιοτήτων της νέας κυβέρνησής μας**».

Αυτή ακριβώς ήταν η **υπάκουη ανυπακοή** του Βαρουφάκη και είδαμε πού κατέληξε.

Όμως για να δουλέψει αυτή η «γέφυρα», έπρεπε κάτι να γίνει και με τον κόσμο του ΣΥΡΙΖΑ που περίμενε άλλα. Εδώ η συναλλαγή μεταξύ Τσίπρα και λοιπής ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ και Βαρουφάκη, ξεπερνάει κάθε είδος πολιτικού αμοραλισμού.

Όταν ανακοινώθηκε το «**πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης**» που ήταν δεξιά στροφή σε σχέση ακόμη και με το αρχικό μεσοβέζικο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ, ο Βαρουφάκης το θεώρησε «τερατούργημα», διαφωνώντας από τα δεξιά και δηλώνοντας ότι «**συνιστά δολιοφθορά εις βάρος οποιασδήποτε συνετής διαπραγματευτικής τακτικής**» (σελ. 159).

«**Ενώ τασσόταν υπέρ της παραμονής στο ευρώ, το Πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης ερχόταν σε αντίθεση με οποιαδήποτε συνετή διαπραγματευτική στρατηγική θα κρατούσε την Ελλάδα στην ευρωζώνη τερματίζοντας την χρεοδουλοπαροικία**». (σελ 156).

Και συνεχίζει:

«Λίγες μέρες αργότερα, μου τηλεφώνησε ο Παππάς, κεφάτος, σαν να μην είχε συμβεί τίποτα σπουδαίο (...) **“Εσύ θα διαμορφώσεις το πραγματικό οικονομικό πρόγραμμα. Το Πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης ήταν ένα κάλεσμα συσπείρωσης του κόσμου μας, τίποτα περισσότερο”** (...).Υπάρχει κομματική πολιτική και κυβερνητική πολιτική. Εσύ θ’ ασχοληθείς με τη δεύτερη και θ’ αφήσεις την πρώτη σ’ εμάς». (σελ. 159)

Βαρουφάκης και Αριστερή Πλατφόρμα

Ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι στο βιβλίο του ο Βαρουφάκης, παρουσιάζει διαρκώς την τότε **Αριστερή Πλατφόρμα** του ΣΥΡΙΖΑ (πρόδρομος της σημερινής ΛΑΕ) να αποτελεί εμπόδιο στην διαπραγματευτική στρατηγική για την οποία είχε πείσει τον Τσίπρα. Γράφει χαρακτηριστικά:

«Δεδομένου ότι, ως ηγέτης της Αριστερής Πλατφόρμας, ο Παναγιώτης (Λαφαζάνης), διαφωνούσε με τον στόχο μιας συμφωνίας εντός του ευρώ (προκρίνοντας, αντί γι’ αυτόν, την άμεση επιστροφή στη δραχμή), θεωρούσα μέγα λάθος να του δοθεί ένα από τα τρία οικονομικά υπουργεία, που θα έπρεπε να είναι οι πυλώνες της διαπραγματευτικής μας στρατηγικής απέναντι στην τρόικα».

Είναι απορίας άξιον επομένως στη βάση ποιων πολιτικών αρχών γίνεται η σημερινή εκλογική συνεργασία (προσχώρηση στην ουσία) μεταξύ ΜΕΡΑ25 και ΛΑΕ.

Τσίπρας, Βαρουφάκης και η μετατροπή του ΟΧΙ του δημοψηφίσματος σε ΝΑΙ

Είναι γνωστό ότι παρ' όλα αυτά ο λαϊκός παράγοντας δε «μάσησε» απέναντι στους εκβιασμούς της τρόικας και δεν κατέθεσε τα όπλα ούτε όταν ο ΣΥΡΙΖΑ όδευε ολοταχώς στην οπισθοχώρηση έναντι της, με βασικό «βιολί» τη γραμμή Βαρουφάκη.

Ωστόσο, πριν καλά καλά καθαρογραφεί το θρυλικό 62% του ΟΧΙ, ο Τσίπρας έτρεχε στον Παυλόπουλο μαζί με ΝΔ, ΠΑΣΟΚ (δυστυχώς και το ΚΚΕ) για να σώσουν τη χώρα από τα λάθη του λαού της, κάνοντας τελικά το ΟΧΙ ένα ταπεινωτικό ΝΑΙ και συμφωνώντας αμέσως νέο μνημόνιο.

Ο Βαρουφάκης αυτό το περιγράφει σήμερα ως προδοσία και είναι τέτοια.

Πώς αλήθεια όμως μπορούν να ερμηνευτούν τα εξής πολιτικά παράδοξα:

Πρώτο, αμέσως μετά την «προδοσία» ο Βαρουφάκης με γραπτή του δήλωση στηρίζει Τσίπρα και κυβέρνηση:

«Είναι καθήκον μου να βοηθήσω όσο μπορώ τον Αλέξη Τσίπρα να εκμεταλλευτεί, όπως εκείνος κρίνει, το κεφάλαιο που μας δώρισε ο ελληνικός λαός μέσω του

δημοψηφίσματος. (...) Η Αριστερά λειτουργεί συλλογικά, και οι αριστεροί δεν αγαπάμε τις καρέκλες, θα στηρίξω τον Αλέξη Τσίπρα, τη νέα ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, την κυβέρνηση της Αριστεράς».

Δεύτερο, ακολουθεί μια διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ με τη δημιουργία της ΛΑΕ, ωστόσο ο Βαρουφάκης ούτε εκεί παίζει κάποιο ρόλο, ούτε αναλαμβάνει τότε εν θερμώ κάποια δικιά του πρωτοβουλία υπεράσπισης του ΟΧΙ. Αντίθετα, κάποιους μήνες αργότερα, το Φλεβάρη του 2016 δημιουργεί το Diem (Κίνημα για τη δημοκρατία στην Ευρώπη), με κύριο στόχο τον «εκδημοκρατισμό της ΕΕ, ως απάντηση στον κίνδυνο διάλυσής της». Τελικά, μάλλον αυτό ήταν η προτεραιότητα.

Αντί επιλόγου

Αν δει κανείς τα πράγματα με ψυχρό πολιτικό μάτι, βγαίνουν τα εξής συμπεράσματα:

Οι πολιτικές απόψεις και η ιδιαίτερη πράγματι προσωπικότητα του Βαρουφάκη έπαιξαν βαρύνοντα ρόλο στη μετάβαση του ΣΥΡΙΖΑ από ένα θολό αντιμνημονιακό ρεύμα μικροαστικής ευρωπαϊζουσας αναφοράς σε μια συνεκτική δύναμη ευρωμνημονιακής σταθεροποίησης του αστικού συστήματος.

Αν και οι απόψεις του Βαρουφάκη στην περίοδο της «διαπραγμάτευσης» αποτελούσαν πάντα

την πιο δεξιά εκδοχή της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ, σήμερα η πλήρης αστική μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ, του διασφαλίζει ότι δεν τον έχει ανάγκη πλέον (ποτέ μην πεις ποτέ ωστόσο...)

Με απλά λόγια: Ο Βαρουφάκης, -αν αφαιρέσει κανείς λεκτικές φιοριτούρες- ως σταθερός ευρωπαϊστής, λέει σήμερα ό,τι έλεγε πάντοτε. Αν κάποιος διάβηκαν εκατό Ρουβίκωνες είναι ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και η ΛΑΕ η οποία βρίσκει τώρα το φως το αληθινό στο Μέρα25

ΥΓ1: Μέσα σε όλο το κρεσέντο περιαιτολογίας του Γιάννη, δεν μπορεί κανείς να μην παρατηρήσει ότι είχε θαμπώσει με την εξυπνάδα του εκτός από επιφανείς νεοφιλελεύθερους του ΔΝΤ, του ΟΟΣΑ, της Τράπεζας της Αγγλίας και τους εξής δύο: τον Σαμαρά της ΝΔ και τον Μακρόν! Για τον **Μακρόν** επαναλαμβάνει συνέχεια πως ήταν ο μόνος Γάλλος που του στάθηκε (σελ. 398). Όμως σε ό,τι αφορά τον **Σαμαρά** αξίζει να διαβαστεί όλη η αναφορά:

«Ένα βράδυ, μόλις είχα επιστρέψει στο σπίτι μας μετά από άλλη μία συνέντευξη στην ΕΡΤ, χτύπησε το τηλέφωνο. Το σήκωσα και άκουσα μια γνώριμη φωνή. Ήταν ο πρώην αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας Αντώνης Σαμαράς, τότε στην αξιωματική αντιπολίτευση. «Δεν έχουμε γνωριστεί, κ. Βαρουφάκη», είπε, «αλλά σας είδα προ ολίγου στην ΕΡΤ κι ένιωσα την ανάγκη να σας τηλεφωνήσω. Γιατί δεν μπορώ να θυμηθώ την τελευταία φορά που συγκινήθηκα τόσο πολύ από κάτι που άκουσα να λέει κάποιος στην τηλεόραση. Σας ευχαριστώ για τη στάση σας».

Να συγκινηθούμε και εμείς τώρα;

ΥΓ2: Ο Βαρουφάκης είχε μια καλή συνήθεια να μαγνητοφωνεί με το κινητό του όλες τις συνομιλίες και όντως προσέφερε καλές υπηρεσίες στο να σπάσει σε σημαντικό βαθμό την παράδοση των «μυστικών διαπραγματεύσεων». Είναι να απορεί όμως κανείς γιατί σε ένα βιβλίο 830 σελίδων γεμάτο απίθανες λεπτομέρειες (μεταξύ αυτών για το πώς το μεταξένιο φόρεμα της Δανάης εντυπωσίασε τον Κινέζο πρέσβη), «ξέχασε» να αναφέρει την ουσία της απόφασης της 20ης Φλεβάρη 2015 του Eurogroup που ήταν το θεμέλιο της υποταγής και του ίδιου και της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ απέναντι στην τρόικα. Να τι έλεγε η **απόφαση**:

«Οι ελληνικές αρχές επαναδιατυπώνουν την κατηγορηματική δέσμευσή τους για την τήρηση των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς όλους τους πιστωτές τους **στο ακέραιο και εγκαίρως.**»